

Vážený pan

plk. Mgr. Pavel Dresler

ředitel

Sp. zn. 923/2018/VOP/MS Vazební věznice Praha-Pankrác

Č. j. KVOP-20659/2018 PO BOX 5Datum 11. května 2018 140 57 Praha 4

Vážený pane řediteli,

informuji Vás o uzavření šetření, které jsem zahájila z podnětu ods. A. (dále také "stěžovatel") proti Vazební věznici Praha-Pankrác. Šetření se týkalo podmínek umístění na cele č. 431 (oddíl Apř. A) a současně používání kamerového systému tamtéž.

Stěžovatel namítal, že cela je spíše "záchodem s kamerou", kamera je pár metrů od WC, pořizuje se z ní 24hodinový záznam a má být vybavena i technologií nočního vidění. Navzdory tomu jsou odsouzení buzeni cca 5krát v noci rozsvícením světla při kontrolních obchůzkách dozorců. Dále stěžovatel poukázal na cigaretový kouř, zápach z toalet, nedostatek denního světla a nemožnost větrání. Poslední námitka se týkala toho, že na cele byl umístěn s dalším odsouzeným, kdy na jednoho připadalo 1,15 m².

V případu provedli pověření pracovníci Kanceláře veřejného ochránce práv dne 22. 2. 2018 místní šetření ve Vazební věznici Praha-Pankrác, během kterého zdokumentovali dotčenou celu, hovořili s Vámi i stěžovatelem.

Rozměry cely

Cela č. 431 na oddíle Apř. A je jednou z cel sběrného eskortního střediska. V době místního šetření na ní nebyl nikdo přítomen. Stěžovatel byl v době šetření na cele č. 437. Na cele č. 431 byl stěžovatel umístěn krátkodobě (5 dnů),¹ ostatně nejde o cely určené pro dlouhodobé umístění. Na oddíl jsou umísťováni především odsouzení za účelem eskorty k soudu. Cela má rozměry 8,82 m² a i když působí opticky stísněně, vyhovuje zákonným požadavkům na umístění dvou odsouzených.²

Mikroklimatické podmínky

Snížená světlost místnosti přes den je dána umístěním okna spíše při stropu a jeho velikostí. Cela je vybavena stropním svítidlem se dvěma žárovkami. V době místního šetření svítila pouze jedna z těchto žárovek. Okno nelze otevírat. Na ostatních celách daného oddílu (např. cela č. 437) okno otevřít lze. Nejsou mi známy žádné bezpečnostní důvody, proč by konkrétně toto okno mělo být fixně uzavřené, když na ostatních celách oddílu okna otevírat jdou.

¹ Od 23. do 28. 11. 2017. Ve stejných dnech byl na téže cele umístěn ještě ods. B.

² Dle § 17 odst. 6 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů: "V ubytovací místnosti určené pro ubytování více odsouzených musí na jednoho odsouzeného připadat ubytovací plocha nejméně 4 m²."

Foto č. 1 a 2: cela č. 431.

V době místního šetření nebyl na cele patrný zápach, a to ani z WC, ani z cigaret. Je možné, že v době umístění stěžovatele někdo z odsouzených porušil zákaz kouření na cele³ v době před umístěním stěžovatele, a cigaretový kouř byl tedy ještě cítit. Stěžovatel sám však potvrdil, že v době jeho umístění se na cele nekouřilo.

Respektuji, že v případě dotčené cely jde o místnost určenou spíše pro krátkodobé pobyty. I tak by cely měly splňovat minimální standardy týkající se mikroklimatických podmínek a osvětlení.⁴

Žádám Vás proto, abyste trval na dodržování zákazu kouření na místech, kde to není povoleno. Současně Vás žádám o zajištění opravy stropního svítidla na cele č. 431 tak, aby v případě potřeby trvale svítily obě žárovky svítidla. Dále Vás žádám o zajištění otevíratelnosti okna na dotčené cele za účelem umožnění větrání.

Režim kontrol

Stěžovatel byl na cele ubytován s ods. B., který je evidován jako možný pachatel násilí (MPN).⁵ Jeho zařazení mezi MPN ospravedlňuje dle vnitřního předpisu režim častějších nočních kontrol – tedy např. i rozsvícení přiměřeně intenzivního světla a nakouknutí přes "špehýrku" ve dveřích.⁶

³ Kouřit lze po dobu umístění zde pouze při vycházkách.

⁴ Evropská vězeňská pravidla, bod 18.1: "Ubytování zajišťované pro vězně, zejména pak veškeré prostory určené pro spaní, musí respektovat lidskou důstojnost a co možná nejvíce potřebu soukromí, a musí odpovídat zdravotnickým a hygienickým požadavkům s patřičným ohledem na klimatické podmínky, zejména s ohledem na plošnou výměru, počet metrů krychlových vzduchu, osvětlení, vytápění a větrání."

⁵ Dle NGŘ č. 12/2012, o předcházení, zabránění a včasném odhalování násilí mezi obviněnými, odsouzenými a chovanci.

⁶ Ustanovení § 15 NGŘ č. 12/2012.

Používání kamery na cele

Kamera je umístěna vlevo od okna cely při stropu (viz foto č. 1) a pokud je zapnutá, snímá celý prostor cely – obraz přenáší na dozorčí stanoviště. WC je odděleno plastovým závěsem, který poskytuje určitou míru soukromí (minimálně před dosahem kamery).⁷

Pracovníci věznice tvrdí, že kamera byla v době umístění stěžovatele odpojena (tzn., nesnímala prostor cely). Stěžovatel oproti tomu tvrdí, že na kameře svítila červená dioda, což jej vede k tomu myslet si, že byla zapnutá.

Jde o tvrzení proti tvrzení, tedy situaci důkazní nouze, kdy nejsem schopna přisvědčit ani jedné ze stran. Dle vyjádření technika vazební věznice pana C.⁸ je kamera umístěná v cele č. 431 Apř. A stále připravena k případnému využití. To nařizuje ředitel vazební věznice, např. na žádost psychologa v případě nebezpečí suicidálního jednání. V takovém případě ke kameře dodá technik napájecí zdroj. Obraz z kamery je pak přenášen přímo na dozorčí stanoviště na monitor a není napojen přes nahrávací zařízení, tudíž nevzniká záznam. Kamera i monitor na dozorčím stanovišti jsou nainstalovány napevno. Po skončení situace vyžadující stálé monitorování je technik informován a opět napájecí zdroj odebere.

Pokud by vazební věznice postupovala v souladu s informacemi pana C. (tzn., kamera pokud nesnímá, tak není připojená ke zdroji elektrického proudu), neměla by ani svítit červená dioda kamery, kterou stěžovatel, dle svého tvrzení viděl.

Nicméně zpětně nejsem schopna, jak už jsem výše uvedla, nad vší pochybnost potvrdit ani vyvrátit, zda byl prostor cely kamerou snímán, či nikoliv.

Bez ohledu na to považuji používání kamer na celách obecně za nepřiměřeně zasahující do práva na soukromí. Podle § 21a zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky, ve znění pozdějších předpisů: "Vězeňská služba může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se v objektech a prostorách jí spravovaných a střežených." Toto ustanovení legitimizuje používání kamerových systémů Vězeňskou službou České republiky, ale pouze za určitých podmínek.

Podle Listiny základních práv a svobod⁹ je nedotknutelnost osoby a jejího soukromí zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem. Právo na soukromí v případě odsouzených omezuje v souladu s Listinou zákon.¹⁰ **To však neznamená, že právo na soukromí odsouzeným nepřísluší vůbec.** O to více musí být právo na zajištění bezpečnosti ve věznicích (demonstrované v tomto případě používáním kamer) přiměřeně vybalancováno k právu na soukromí.

Pokud jsou kamery používány ve věznicích např. na exponovaných chodbách či společných místech, kde může docházet k násilí, lze to za určitých podmínek právně akceptovat. Jestliže jsou však kamery umístěné na celách, kde odsouzení tráví většinu času, pak

⁷ V době místního šetření nebyl na dotčené cele nikdo umístěn, kamera byla vypnutá.

⁸ Vedoucí referátu zabezpečovací a komunikační techniky Vazební věznice Praha-Pankrác.

⁹ Čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (ve Sbírce zákonů vyhlášena pod č. 2/1993 Sb.).

¹⁰ Srov. § 27 odst. 2 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů.

se jedná, z mého pohledu, o nepřiměřený zásah do práva na soukromí.¹¹ Ostatně zákon až na výlučné výjimky nepřipouští používání kamerových systémů v prostorách sloužících pro ubytování vězněných osob.¹² Pokud v průběhu výkonu trestu vznikne zvýšená potřeba dohledu nad odsouzeným, má Vězeňská služba České republiky řadu opatření, které může využít. Ať už jde o zvýšený režim kontrol (vychovatelem, dozorcem, lékařem), či umístění na krizový oddíl.¹³

Své šetření končím při konstatování pochybení na straně Vazební věznice Praha-Pankrác, a to v instalaci a používání kamer v ubytovacích místnostech pro odsouzené a nezajištění přiměřených mikroklimatických podmínek na cele č. 431 oddíl Apř. A. Současně se na Vás dle § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv¹⁴ obracím s výzvou k vyjádření ohledně mých závěrů. Požadované vyjádření zašlete ve lhůtě **30 dnů** od doručení této výzvy. Vaše vyjádření bude podkladem pro moje závěrečné stanovisko ve věci.

Děkuji za spolupráci.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r. veřejná ochránkyně práv (dopis je opatřen elektronickým podpisem)

¹¹ Podle čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod musí být při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod šetřeno jejich podstaty a smyslu.

¹² Výjimkou je např. použití kamerového systému v izolační místnosti zabezpečovací detence dle § 35 odst. 4 zákona č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ Ustanovení § 23 odst. 5 vyhlášky č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴ Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.